

Sıfır Atık, Sıfır İz: Temiz Bir Kampüs, Temiz Bir Dünya!

Geleceğe Temiz Bir Miras Bırak!

Toprak ve Su Canlılarını Yaşat!

Çölleşme ve Kuraklığa Karşı
Önlem Al!

Su Hayattır, Su Sonsuz değildir,
Su Kirliliğini Önle!

Atığını Yönet, Atığını Dönüştür,
Doğayı Korum!

Daha Az Atık, Daha Çok Yaşam

Sıfır Atık, Sıfır Kirlilik,
Sonsuz Temizlik!

Suyu Bilinçli Kullan, Su İsrafını Önle!

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü

HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

ATIK YÖNETİMİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ

2025 YILI

FAALİYET RAPORU

ŞUBAT 2026

İÇİNDEKİLER

Üst Yönetici Sunuşu.....	5
I. Genel Bilgiler.....	7
A. Misyon ve Vizyon.....	7
B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar.....	7
C. İdareye İlişkin Bilgiler	
1. Fiziksel Yapı.....	7
2. Hizmet Alanları.....	7
3. Örgüt Yapısı.....	8
4. Üniversite Birimleri Atık İstasyon Planı ve Atık Kutu İhtiyaç Listesi	14
5. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	19
II. Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler	
➤ 2025 Yılı Atık Yönetimi Faaliyetleri.....	18
➤ Toplanan Atık Miktarları.....	19
III. Haberler ve Etkinlikler.....	20
• Etkinliklerden fotoğraflar.....	20
• Sonuç ve Değerlendirme.....	31

Kısaltmalar Listesi

Kısaltma	Açıklama
EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
MYO	Meslek Yüksekokulu
SDG	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (Sustainable Development Goals)
YO	Yüksekokul
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

TABLolar LİSTESİ

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa No
Tablo 1	Üniversite Birimleri Atık İstasyon Planı ve Atık Kutu İhtiyaç Listesi	14
Tablo 2	Üniversite Birimleri ve Geçici Atık Depolama İhtiyaç Listesi	15
Tablo 3	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2025 Yılı Ambalaj Atıkları Miktarı	17
Tablo 4	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2025 Yılı Diğer Atık Türleri Miktarı	17

ŞEKİLLER LİSTESİ (Fotoğraflar)

Şekil No	Şekil Adı	Sayfa No
Şekil 1	Akademik ve İdari Personele Yönelik Eğitim	19
Şekil 2	Hizmetli ve Destek Görevlilerine Yönelik Eğitim	19
Şekil 3	Kırıkhan ve Hassa Meslek Yüksekokulu Eğitimi	20
Şekil 4	Hastane Eğitimi	20
Şekil 5	Veteriner Fakültesi Eğitimi	21
Şekil 6	Antakya Devlet Konservatuarı Eğitimi	21
Şekil 7	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Eğitimi	22
Şekil 8	Güzel Sanatlar Fakültesi Eğitimi	22
Şekil 9	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Eğitimi	23
Şekil 10	Eğitim Fakültesi Eğitimi	23
Şekil 11	Fen-Edebiyat Fakültesi Eğitimi	24
Şekil 12	İletişim Fakültesi Eğitimi	24
Şekil 13	Sanat ve Tasarım MYO Eğitimi	25
Şekil 14	Hatay Sağlık Hizmetleri MYO Eğitimi	25
Şekil 15	İlahiyat Fakültesi Eğitimi	26
Şekil 16	Mimarlık Fakültesi Eğitimi	26
Şekil 17	Yayladağı Sosyal Bilimler MYO Eğitimi	27
Şekil 18	Sağlık Bilimleri Fakültesi Eğitimi	27
Şekil 19	Sağlık Bilimleri Fakültesi Eğitimi	28
Şekil 20	Altınöz Taram Bilimleri Meslek Yüksekokulu Eğitimi	28
Şekil 21	Atık Yönetimi Alt Komisyon Üyelerine Yönelik Eğitim	29

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik No	Grafik Adı	Sayfa No
Grafik 1	2025 Yılı Atık Türlerine Göre Dağılım (kg)	30
Grafik 2	Ambalaj Atıklarının Türlerine Göre Dağılımı (kg)	30
Grafik 3	Atık Yönetimi Verilerinin Grafikselleştirilmesi	31
Grafik 4	Atık Yönetimi Verilerinin Grafikselleştirilmesi	31

BİRİM / ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, sıfır atık hedefi doğrultusunda, atık oluşumunu en aza indirme, yeniden kullanım ve geri dönüşüm oranlarını artırma amacıyla kapsamlı uygulamalar yürütmektedir.

Kampüs genelinde atık türlerine göre ayrıştırma sistemleri kurulacak olup, öğrenci ve personelin farkındalığını artırmak için eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri başlatılmıştır.

Sıfır Atık Belgesi hedeflenerek, çevreye duyarlı bir üniversite modeli oluşturulmaktadır.

....

Değerli Paydaşlarımız,

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü olarak, çevreye duyarlı ve sürdürülebilir bir kampüs vizyonuyla 2025 yılını yoğun, verimli ve stratejik kazanımlarla dolu bir çalışma dönemi olarak geride bıraktık. Bu raporda sunulan faaliyetler, üniversitemizin sıfır atık hedefi doğrultusunda attığı kararlı adımların, kurumsal çevre bilincimizin ve bu alandaki iddiamızın somut bir göstergesidir.

2025 yılı boyunca, atık yönetimi altyapımızı güçlendirmeye ve tüm birimlerimizde sürdürülebilir uygulamaları yaygınlaştırmaya odaklandık. 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından devam eden yeniden yapılanma sürecinde, kampüs genelinde atık toplama sistemlerini yeniden planlayarak 968 adet atık kutusu ihtiyacını belirledik ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı nezdinde gerekli girişimleri başlattık. Bu kapsamda, 13 tehlikesiz ve 28 tehlikeli/tıbbi atık için geçici depolama alanı ihtiyacını tespit ederek, 3. Sınıf Atık Getirme Merkezi projesiyle merkezi bir atık toplama ve dönüştürme merkezi kurulması önerisini üst yönetimimize sunduk.

Koordinatörlüğümüzün en önemli önceliklerinden biri, atık yönetimini yalnızca bir prosedür olmaktan çıkarıp bir kültür haline dönüştürmektir. Bu anlayışla, 2025 yılında 21 farklı birimlerimizde akademik ve idari personelimize, öğrencilerimize ve hastane çalışanlarımıza yönelik kapsamlı eğitim ve farkındalık programları düzenledik. "Temiz Kampüs, Sürdürülebilir Gelecek", "Doğa bizim ilk hastamızdır" ve "Sanat doğadan doğar" gibi anlamlı sloganlarla yürüttüğümüz bu eğitimlerle, sıfır atık bilincinin üniversitemizin her köşesine yayılmasına katkı sağladık.

Yıl boyunca gerçekleştirdiğimiz düzenli izleme ve kayıt çalışmaları, atık yönetimi performansımızı somut verilerle ortaya koymaktadır. 2025'te toplam 457.438 kg atık oluşmuş olup, bunun 255.230 kg'ını tıbbi atıklar oluştururken, tıbbi atıkların tamamı lisanslı firmalar aracılığıyla mevzuata uygun şekilde bertaraf edilmiştir. Geri dönüşüm potansiyeli yüksek olan ambalaj atıklarından 15.441 kg'ı geri dönüşüm süreçlerine kazandırılmıştır. Elde ettiğimiz bu başarı, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'ndan özellikle SDG 12 (Sorumlu Tüketim ve Üretim) ve SDG 15 (Karasal Yaşam) hedefleriyle de uyum içinde çalıştığımızı göstermektedir.

Bu başarıların elde edilmesinde büyük özveriyle çalışan Koordinatörlüğümüz personeline, değerli katkılarından dolayı Atık Yönetimi Komisyonu üyelerimize, alt komisyonlarda görev alan tüm birim temsilcilerimize, eğitimlerimize katılım sağlayarak duyarlılık gösteren tüm akademik ve idari personelimize ve öğrencilerimize en içten teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, süreçlere verdikleri destek için Üniversite üst yönetimimize şükranlarımı arz ederim.

2026 yılında, 3. Sınıf Atık Getirme Merkezi'nin kurulmasını tamamlayarak, tek kullanımlık plastikleri azaltmaya yönelik genelgeyi yürürlüğe koyarak, 968 atık kutusunun dağıtımını gerçekleştirerek, metal ve ambalaj atıklarında geri kazanım oranını %10 artırarak, eğitim verdiğimiz birim sayısını 30'a çıkararak ve atık yönetimi süreçlerini dijitalleştirerek sürdürülebilir kampüs uygulamalarında örnek gösterilen bir üniversite olma yolunda emin adımlarla ilerlemeyi hedefliyoruz.

Saygılarımla,

Doç. Dr. Hasan ASİL
Atık Yönetimi Koordinatörü

I. Genel Bilgiler

A. Misyon ve Vizyon

Misyon

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü'nün misyonu; üniversite yerleşkelerinde oluşan tüm atıkların yürürlükteki çevre mevzuatına uygun, sürdürülebilir ve etkin bir sistemle yönetilmesini sağlamak, atık oluşumunu kaynağında azaltmak, geri kazanım oranlarını artırmak, tehlikeli ve özel atıkların güvenli şekilde toplanmasını ve bertaraf edilmesini temin etmek, öğrenci ve personelde çevre bilinci ile sıfır atık kültürünü kurumsal bir değer haline getirmektir.

Vizyon

Atık Yönetimi Koordinatörlüğü'nün vizyonu; Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'ni çevre dostu kampüs uygulamalarıyla örnek gösterilen, sıfır atık sistemini etkin biçimde uygulayan, dijital izleme ve raporlama altyapısına sahip, ulusal ve uluslararası çevre standartlarına uyum sağlayan ve sürdürülebilir atık yönetimi alanında bölgesel düzeyde öncü bir yükseköğretim kurumu konumuna taşımaktır.

B. Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü'nün teşkilat yapısı, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun ilgili maddeleri, 2872 sayılı Çevre Kanunu, Atık Yönetimi Yönetmeliği, Sıfır Atık Yönetmeliği ve ilgili diğer çevre mevzuatı hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Koordinatörlük; üniversite genelinde atık yönetimi politikalarının oluşturulmasına rehberlik etmek ve uygulanmasını sağlamak, atık oluşumunu kaynağında azaltmaya yönelik stratejiler geliştirmek, atıkların türlerine göre ayrı toplanması, geçici depolanması, taşınması ve lisanslı firmalara teslim edilerek mevzuata uygun şekilde bertaraf edilmesi süreçlerini planlamak ve koordine etmekle sorumludur. Bununla birlikte atık yönetim planlarını hazırlamak ve güncellemek, birimler arası koordinasyonu sağlamak, atık kayıtlarının tutulmasını, uygun ambalajlama ve etiketleme işlemlerinin yapılmasını temin etmek, geçici depolama alanlarının iş sağlığı ve çevre güvenliği şartlarına uygun şekilde işletilmesini sağlamak, ilgili mevzuatı takip ederek üniversite uygulamalarını güncellemek, performans göstergelerini belirlemek ve izlemek, öğrenci ve personele yönelik eğitim ve farkındalık çalışmaları düzenlemek, üniversitenin çevresel sürdürülebilirlik performansını iyileştirmeye yönelik önerilerde bulunmak ve gerektiğinde alt komisyonlar kurarak denetim ve değerlendirme süreçlerini yürütmek, sürdürülebilirlik ile ilgili konularda iş birlikleri kurmak ve protokoller hazırlamak, üniversiteye ait sürdürülebilirlik çalışmalarını içeren genel raporu ilgili birimlerle koordineli bir şekilde hazırlamak ve üst yönetime sunmak, koordinatörlüğün faaliyet alanı ile ilgili konularda birimlere bilgilendirme yapmak ve faaliyetleri değerlendirmek, komisyon tarafından gelen önerileri değerlendirmek. Koordinatörlüğün temel görev, yetki ve sorumlulukları arasındadır.

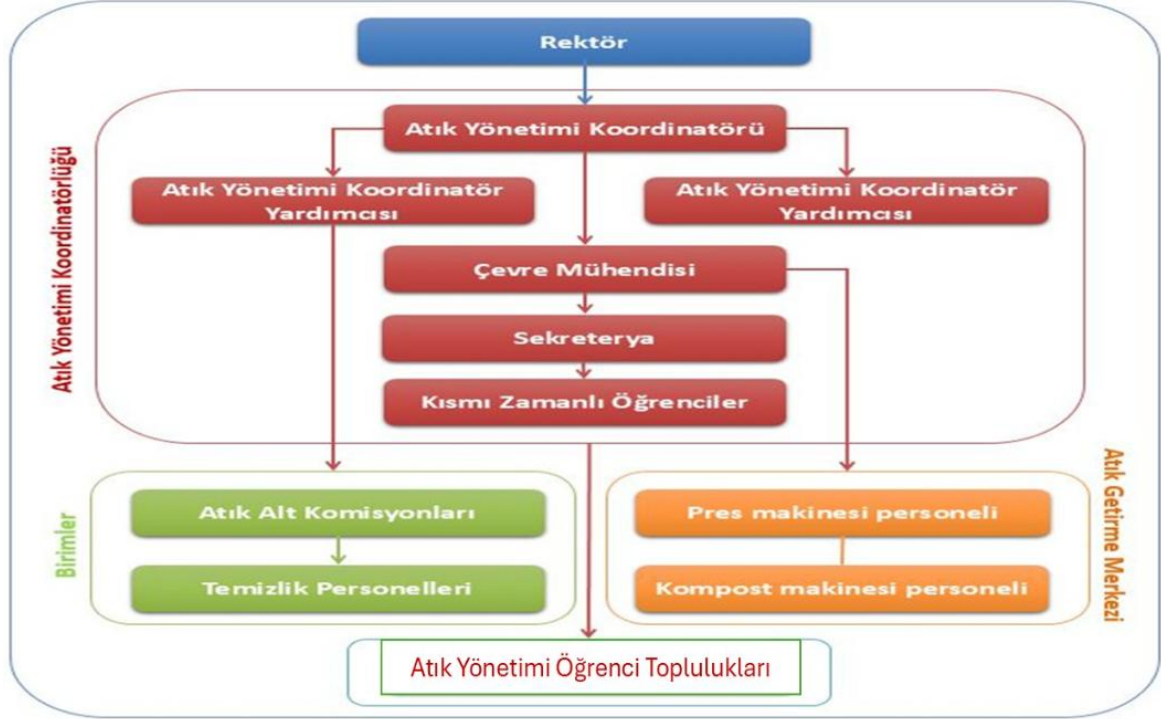
C. İdareye İlişkin Bilgiler

1. Fiziksel Yapı

Atık Yönetimi Koordinatörlüğü, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Rektörlük Binası, 1. katı, 119 ve 120 numaralı odalarda faaliyet göstermektedir.

2. Hizmet Alanları

3. Örgüt Yapısı

3.1. Koordinatörün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Adı Soyadı : Doç. Dr. Hasan ASİL

Görevi : Koordinatör

Telefon : 0326 311 22 75 - 111

E-Posta : hasanasil@mku.edu.tr

Avesis Bağlantısı : <https://avesis.mku.edu.tr/hasanasil>

a) Üniversite Atık Yönetimi Koordinatörlüğü Üniversitemizin kampüslerinde Atık Yönetmeliğinin 4. madde kapsamında ortaya çıkan atıkların, kaynağında önlenmesinden, atık türüne göre toplanmasından, güvenli bir şekilde geçici depolanmasından, taşınması ve nihai bertarafının sağlanmasına kadar işleyen tüm süreçlerden, birimlerin çalışmalarının eşgüdüm içinde yürütülmesinden, bu konudaki mevzuatın doğru ve etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak,

b) Bu Yönerge kapsamına giren güncel yasal mevzuatı takip etmek ve mevzuatın Üniversitede uygulanmasını sağlamak,

- c) Birimlerin kendi Atık Yönetim Planlarını hazırlamalarını sağlamak ve bu planların uygulanmasını ve güncellenmesi takip etmek,
- ç) Atık Koordinatörlüğünün belirlediği gündem maddelerini görüşmek üzere Atık Alt Komisyonlarını toplantıya çağırmak,
- d) Gerekli hallerde Atık Alt Komisyonu ve Birim Atık Sorumlularını olağanüstü toplantıya çağırmak,
- e) Tüm birimlerin, komisyonların ve personelin düzenli ve etkin çalışması için gerekli koordinasyonu sağlamak,
- f) Ortaya çıkan atıklarla ilgili kayıtların tutulması, uygun olarak ambalajlanması ve etiketlenmesini yapmak/yaptırmak,
- g) Atıkların depolanmasında iş ve çevre güvenliğini sağlamak
- h) Atıkların Üniversite dışına nakillerini sağlamak,
- ı) Üniversitede atık bilincinin yerleşmesi için personel ve öğrencilere yönelik olarak farkındalık bilgilendirmeleri yapmak ve eğitimler düzenlemek,
- i) Üniversite birimlerinde atık yönetimi konularında üst yönetime ve birimlere bilgi, teknik destek ve danışmanlık hizmeti vermek,
- j) Gerekli hallerde Atık Alt Komisyonlarından en az üç üyeyi ilgili birim/birimlerde denetim yapmak üzere görevlendirilmelerini Rektöre teklif etmek,
- k) Geçici atık deposunun yönetimine ilişkin iş ve işlemleri organize etmek,
- l) Üçüncü Sınıf Atık Getirme Belgesinin içerdiği yetki kapsamına giren işlemleri yürütmektir.

3.2. Koordinatör Yardımcısının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

- a) Sürdürülebilirlik ekosisteminin sürekliliğinin ve verimli çalışmasının sağlanabilmesi için Koordinatör tarafından verilen görevleri yapmak, yürütmesi istenilen konularda etkin çalışmak ve raporlamaları gerçekleştirmek,
- b) Koordinatör tarafından yürütülen etkinlikleri planlamak, izlem ve koordinasyonunu sağlamak,
- c) Koordinatör olmadığı zamanlarda Koordinatörlüğe vekâlet etmek,
- ç) Koordinatörün vereceği diğer görevleri yapmak.

3.3. Koordinatörlük İdari Personeli Görevleri

Adı Soyadı	: Nilüfer KAYA	
Görevi	: Memur	
Telefon	: 0326 311 22 75	
E-Posta	: niluferkaya@mku.edu.tr	

- a) Koordinatörlük İlgili Birimleri arasında koordinasyonu sağlamak,
- b) Sürdürülebilirlikle ilgili Ulusal ve Uluslararası Sıralama sistemlerinin metodolojisini takip etmek ve sıralama göstergelerine yönelik İç paydaşlar tarafından talep edilen ilgili verileri hazırlamak.
- c) Sürdürülebilirlikle ilgili Ulusal kurumlar (YÖK, Üniversiteler veya kamu kurumlar vb.) tarafından talep edilen raporlamaları yapmak.
- ç) Üniversiteye ait sürdürülebilirlik çalışmalarını içeren genel raporun hazırlanması ve koordinatör tarafından planlanan süreçlerde ilgili birimler arasında koordinasyonu sağlamak.
- d) Üniversitenin stratejik planında sürdürülebilirlikle ilgili belirlenen hedef ve performans göstergelerinin komisyon üyeleri ve birimler arasında paylaşılması ve üniversitenin sürdürülebilirlik politika dokümanlarının oluşturulmasında koordinasyonu sağlamak
- e) Koordinatörlük ile Üniversite iç ve dış paydaşları arasında sürdürülebilir kalkınma amaçları farkındalığı ve koordinatörlük faaliyetleri hakkında bilgilendirme yapmak.
- f) Koordinatörlük birimlerine ait duyuru, belge, etkinlik vb. faaliyetlerin web sayfasında yayınlamasına ait sürecin koordinasyonunu sağlamak.
- g) Koordinatörlük yazışmalarını yapmak,
- ğ) Koordinatör ve Koordinatör Yardımcılarının vereceği diğer görevleri yapmak.

3.3. Koordinatörlük Alt Komisyon Görevleri ve Üyeleri

- a) Üniversite Atık Yönetimi Yönergesini kendi birimlerinde yürütmek,
- b) Atık yönetimi ile ilgili birimin ihtiyaçlarını belirlemek ve bunların temin edilmesini sağlamak,
- c) Birimde atık oluşumunu engelleyici tedbirler almak,
- ç) Birim içinde oluşan atıkları, Atık Yönetim Koordinatörlüğünün/Rektörlüğün belirlediği alanda, bu Yönerge hükümlerine uygun bir şekilde geçici depolamak ve atıklarla ilgili işlemlere ilişkin kayıtları tutmak,
- d) Atık toplama tarihlerini ve Atık Yönetimine ilişkin kararları birim personeli ile öğrencilere ve diğer ilgililere duyurmak,
- e) Üniversite Atık Yönetimi Koordinatörlük Birimi'nin yapacağı denetimlerde her türlü desteği sağlamak.

3.3.1. Genel Sekreterlik

Adı Soyadı	: Mustafa ÖZTÜRK - Genel Sekreter Yardımcısı
Görevi	: Başkan
Telefon	: 0326 221 33 23
E-Posta	: mustafaozturk@mku.edu.tr

Adı Soyadı	: Tayfun KARABİBER - Üye
Görevi	: Şef
Telefon	: 0850 377 80 00 - 10055
E-Posta	: tkarabiber@mku.edu.tr
Adı Soyadı	: Fatma KOZAN
Görevi	: Memur
Telefon	: 0850 377 80 00 - 10047
E-Posta	: fatma.kozan@mku.edu.tr

3.3.2. Enstitüler

	Fen Bilimleri Enstitüsü	Sağlık Bilimleri Enstitüsü	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Başkan	Dr. Öğr. Üyesi Aybüke KAYA	Doç. Dr. Sema ALAŞAHAN	Dr. Öğr. Üyesi Semanur SİVRİTEPE
Sekreter	Recep TUNCA Y	S. Tuba ÖZTÜRK	Filiz Arzu YALÇIN
Üye	Bestami AKÇE (Memur)	Fadime ERDOĞAN (Memur)	Şemsi YILDIRIM (Şef)

3.3.3. Fakülteler

Fakülte	Başkan	Sekreter	Üye	Üye	Üye
Diş Hekimliği	Dr. Öğr. Üyesi Hakkı YILMAZ	Sabri Doğan	Dr. Öğr. Üyesi Bilge ERGÜNBAŞ		
Eğitim	Doç. Dr. Abdülkadir ÖZKAYA	Ünal DÖNMEZ	Doç. Dr. Okan SARIGÖZ		
Fen Edebiyat	Doç. Dr. Orkun TAŞBOZAN	Feray SÜNER	Doç. Dr. Ersen GÖKTÜRK		
Güzel Sanatlar	Prof. Dr. Seval YAVUZ	Birol ÖNER	Öğr. Gör. Ediz YENMİŞ	Mustafa METE	
İktisadi ve İdari Bilimler	Dr. Öğr. Üyesi Murad DUZCU	Meral YILMAZ	Dr. Öğr. Üyesi Umut Seren Yarı Altunay	Arş. Gör. Başak ERGENÇ	Murad ALEN
İlahiyat	Do. Dr. Rıdvan DEMİR	Neşe HÜNER CÜCÜL	Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ELMHEMİT	Okan ŞEVİK	Ali TOSUN
İletişim	Dr. Öğr. Üyesi Burak ÖZYAL	Abdurrahman GÖRGEN	Dr. Öğr. Üyesi Erke KESOVA		
Mimarlık	Dr. Öğr. Üyesi Zehra GÜNGÖRDÜ	İbrahim KUYUBAŞIOĞLU	Dr. Öğr. Üyesi Fizyon SÖNMEZ EDOĞAN		

Sağlık Bilimleri	Dr. Öğr. Üyesi İrem HÜZMELİ	Yahya ÖZDEMİR	Dr. Öğr. Üyesi Hasan YÜCEL		
Spor Bilimleri	Doç. Dr. Mahmut GÜLLE	Mehmet GONCA	Selahattin ERASLAN (Teknisyen)		
Tıp	Doç. Dr. Mehmet Emin ÇELİKKAYA	Erkan KODAZ	Dr. Öğr. Üyesi Evrim ARSLAN		
Veterinerlik	Doç. Dr. Fırat DOĞAN	Mehmet SARIGEÇİLİ	Doç. Dr. Tuncer KUTLU		
Ziraat	Doç. Dr. İbrahim ERTEKİN	Sibel ÇOLAK	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet DURSUN		

3.3.4. Meslek Yüksek Okulları

Meslek Okulu	Yüksek	Başkan	Sekreter	Üye	Üye
Altınözü Bilimleri	Tarım	Dr. Öğr. Üyesi Hatice DANAHALİLOĞLU	Mete KIVRAK	Dr. Öğr. Üyesi Sezer GÖYCİNCİK	
Antakya		Öğr. Gör. Duygu BABAT	Mustafa AKSOY	Öğr. Gör. Cansu Hafif	
Hassa		Öğr. Gör. Alper KAHRAMAN	İbrahim YAKAR	Dr. Öğr. Üyesi Ahmed Abd Al KADER	
Hatay Hizmetleri	Sağlık	Öğr. Gör. İlyas KÜÇÜK	Mustafa SEDEF	Öğr. Gör. Dr. Burhan BUDAK	
Kırıkhan		Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim ÇELEBİ	Ahmet YILDIRIM	Öğr. Gör. Mehmet KOCACIK	
Reyhanlı Bilimler	Sosyal	Pelin VOLKAN	Dr. Öğr. Üyesi Kerem BERKMAN	Dr. Öğr. Üyesi Halil ÇAKIR	
Samandağ		Öğr. Gör. Selda TELLİ	Kamil ALKAN	Öğr. Gör. Dr. Melisa KARA	Perihan KABLAN (Memur)
Sanat ve Tasarım		Öğr. Gör. Tülin TUMAY	Abdurrahman GÖRGEN	Öğr. Gör. Murat TOKAT	
Yayladağı Bilimler	Sosyal	Öğr. Gör. Emre BARUTÇU	Ünal DÖNMEZ	Öğr. Gör. Hatice Ceylan SAĞKAYA	

3.3.5. Yüksekokullar ve Konservatuar

Yüksekokul	Başkan	Sekreter	Üye
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik	Dr. Öğr. Üyesi Hasibe Utku ÇELİK GENÇOĞLU	Tülay DUDAKLI	Öğr. Gör. Merve RIZVANOĞLU
Yabancı Diller	Dr. Öğr. Üyesi Onur EKLER	Hanifi KILIÇARSLAN	Öğr. Gör. Zerrin KARATAŞ

	Başkan	Sekreter	Öğretim Elemanı
Antakya Devlet Konservatuvarı	Doç. Dr. Buket GENÇ	Reşit KÜÇÜK	Dr. Öğr. Üyesi Gamze TOPRAK

3.3.6. Hastaneler

Hastaneler	Başkan	Üye	Üye
------------	--------	-----	-----

Diş Hekimliği Uygulama ve Araştırma Merkezi	Zuhal YILDIRIM BİLMEZ	Merve SARI	Sibel GÜMÜŞ (Hemşire)
Veteriner Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	Ali BİLGİLİ	Ali ALKAN	Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ALAKUŞ
Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi	Prof. Dr. Mehmet Hanifi KOKAÇYA	Sabri İNALÖZ	Öğr. Gör. Dr. Bircan KARA

3.3.7. Daire Başkanlıkları

Daire Başkanlığı	Başkan	Üye	Üye	Üye
Bilgi İşlem	Dr. Nurat KARA	İlida ETKİN	Kemal DONAT	
İdari ve Mali İşler	Uğur SÜRÜCÜ	Ali KA	Emrullah KINA	
Kütüphane ve Dökümantasyon	Arakan GÜNGÖR	Özgür ÇAL	Mehmet ÇALBAŞ	
Öğrenci İşleri	Latife ZEYTİNELİ	Ahmet MİSKİ	İsmet ANLAR	Hatice Saygı GÜNDÜZ
Personel	Resul Murat KARADÖL	Cengiz ALA	Celalettin TÜRKMEN	
Sağlık Kültür ve Spor	Hasan ARSLANER	Fatih KURT	Zeynep EKİN	
Strateji Geliştirme	Mehmet KURU	Faruk UZBAŞ	Kadir KANDEMİR	
Yapı İşleri ve Teknik	Özer GÜLBAHAR	Mustafa TARIM	Elif Ak ÇERTMEK	

3.5.8. Araştırma Merkezleri

Araştırma Merkezi	Başkan	Üye	Üye
Üniversite-Sanayi İşbirliği ve Teknoloji Transfer Ofisi Uygulama ve Araştırma Merkezi	Öğr. Gör. Alaeddin TÜRKMEN	Öğr. Gör. Nurdan KIRAC	Senem ÖZKAN (Memur)
Teknoloji ve Araştırma – Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet DURSUN	Öğr. Gör. Muhammet DEMİREL	Betül CELEP (Teniker)
Diş Hekimliği Uygulama ve Araştırma Merkezi	Zuhal YILDIRIM BİLMEZ	Merve SARI	Sibel GÜMÜŞ (Hemşire)
Tarımsal Araştırma ve Uygulama Merkezi	Doç. Dr. İbrahim ERTEKİN	Dr. Öğr. Üyesi Hakan ÇARPAR	Pelin VURAL (Memur)
Bitki Sağlığı Kliniği Uygulama ve Araştırma Merkezi	Prof. Dr. Emine Mine SOYLU	Doç. Dr. Aysun UYSAL	Serkan Sait AYDOĞDU (Tekniker)
Veteriner Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	Ali BİLGİLİ	Ali ALKAN	Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ALAKUŞ
Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi	Öğr. Gör. Seher MISIRLIOĞLU	Öğr. Gör. M. Sabri SEYTİNELİ	

3.3.9. Koordinatörlükler

Koordinatörlük	Başkan	Üye	Üye
Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü	Faruk GÖKÇEN	Mehmet KADIRSOY	Fatih Mehmet CENGİZ

İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Koordinatörlüğü	Öğr. Gör. Bora ÜREDEN	Öğr. Gör. DEMİRBAĞ	Hasan	Fatma BİNGÜL (Şef)
---	-----------------------	--------------------	-------	--------------------

4. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

4.1. Yazılımlar

Koordinatörlük faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Akademik Veri Yönetim Sistemi / Sürdürülebilir Kalkınma Modülünden faydalanılmaktadır. Birim İçi yazışmalar, duyurular ve görevlendirmeler Elektronik Bilgi Yönetim Sistemi (EBYS) üzerinden gerçekleştirilmektedir. Yıllık izinler Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Personel Bilgi Yönetimi sistemi üzerinden takip edilmektedir.

5. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü, bir Koordinatör ve yeterli sayıda Koordinatör Yardımcısının yönetiminde faaliyetlerini sürdürmekte olup Koordinatör, Rektöre karşı sorumludur; Koordinatörün görevi başında bulunmadığı durumlarda Koordinatör Yardımcısı vekâlet eder ve vekâlet süresinin uzaması halinde ilgili mevzuat çerçevesinde yeni görevlendirme yapılır. Koordinatör ve Koordinatör Yardımcıları Rektör tarafından belirli süreyle görevlendirilir ve görev süreleri sona erdiğinde aynı usulle yeniden görevlendirilebilir veya görevden alınabilir; Koordinatör Yardımcıları Koordinatöre karşı sorumludur. Koordinatörlüğün akademik, teknik ve idari personel ihtiyacı Rektörlük tarafından görevlendirilen personel aracılığıyla karşılanır. Atık yönetimi süreçlerinin etkin şekilde yürütülmesi amacıyla oluşturulan Atık Yönetimi Komisyonu, Rektör veya görevlendireceği Rektör Yardımcısının başkanlığında; Koordinatör, Koordinatör Yardımcıları ve farklı akademik birimlerden görevlendirilen üyelerden oluşur; üyeler Rektör tarafından belirli süreyle görevlendirilir ve gerektiğinde değiştirilebilir. Komisyon, belirlenen periyotlarda toplanarak atık yönetimi uygulamalarını değerlendirir, kararlarını salt çoğunlukla alır ve alınan kararlar tavsiye niteliği taşır; oyların eşitliği halinde Komisyon Başkanının oyu belirleyicidir. Üniversite bünyesinde faaliyet gösteren öğrenci temsilcileri ise atık yönetimi ve sıfır atık çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla Koordinatörlük ile iş birliği içinde çalışır ve gerektiğinde Komisyon çalışmalarına temsil düzeyinde katılım sağlar; böylece yönetim ve iç kontrol sistemi, mevzuata uygunluk, şeffaflık, koordinasyon ve sürekli iyileştirme ilkeleri doğrultusunda yürütülür.

II. Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

1. 2025 Yılı Atık Yönetimi Faaliyetleri

1.1.Giriş

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü, üniversite yerleşkelerinde oluşan tüm atıkların çevre mevzuatına uygun, sürdürülebilir ve etkin bir şekilde yönetilmesini sağlamak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. Üniversite genelinde atıkların kaynağında ayrıştırılması, geri dönüşüm oranlarının artırılması, çevresel etkilerin azaltılması ve sürdürülebilir kampüs yönetiminin geliştirilmesi koordinatörlüğün temel hedefleri arasında yer almaktadır.

2025 yılı içerisinde Atık Yönetimi Koordinatörlüğü tarafından yürütülen çalışmalar; atık toplama sistemlerinin geliştirilmesi, atık verilerinin izlenmesi ve raporlanması, eğitim faaliyetleri, atık yönetim altyapısının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kampüs uygulamalarının yaygınlaştırılması başlıkları altında gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca 6 Şubat 2023 depremleri sonrası devam eden yeniden yapılanma süreci kapsamında, üniversite birimlerinde atık yönetimi sisteminin yeniden planlanması ve gerekli altyapının oluşturulması çalışmaları da sürdürülmektedir. Bu doğrultuda atık toplama noktaları, geçici depolama alanları ve merkezi atık yönetim sistemi yeniden değerlendirilmiştir.

1.2. ATIK YÖNETİMİ POLİTİKASI VE YASAL DAYANAK

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nde atık yönetimi faaliyetleri; 2872 sayılı Çevre Kanunu, Atık Yönetimi Yönetmeliği, Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir.

Üniversite bünyesinde oluşturulan atık yönetim politikası kapsamında:

- Atıkların kaynağında ayrı toplanması,
- Geri dönüşüm oranlarının artırılması,
- Tehlikeli atıkların güvenli şekilde bertaraf edilmesi,
- Çevresel etkilerin azaltılması,
- Üniversite genelinde sıfır atık yaklaşımının yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda tüm fakülteler, meslek yüksekokulları, enstitüler, araştırma merkezleri ve idari birimlerde alt atık komisyonları oluşturulmuş ve atık yönetimi süreçleri bu birimler aracılığıyla yürütülmeye başlanmıştır.

Ayrıca plastik kullanımını ve tek kullanımlık ürünleri azaltmaya yönelik kurumsal talimatname hazırlık çalışmaları da yürütülmüştür.

1.3. ÜNİVERSİTE GENELİNDE ATIK YÖNETİMİ ALTYAPISI

Üniversite genelinde atıkların etkin şekilde yönetilebilmesi amacıyla fakülteler, yüksekokullar, enstitüler, araştırma merkezleri ve idari birimlerde atık ayrıştırma sistemleri oluşturulmuştur.

Bu kapsamda kampüs içerisinde:

- Üçlü atık istasyonları
- Altılı atık istasyonları
- Merkezi atık toplama alanları
- Geçici atık depolama alanları planlanmış ve ihtiyaç analizleri yapılmıştır.

Üniversite Birimlerinin Atık Kutusu ve Merkezi/Geçici Depolama Alanı İhtiyaç Listesi

Tablo 1. Üniversite Birimleri Atık İstasyon Planı ve Atık Kutu İhtiyaç Listesi

Birim	İstasyon	İstasyon İçeriği	Toplam
Rektörlük	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	20
Genel Sekreterlik	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	6
Fen Bilimleri Enstitüsü	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	6
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	6
Sosyal Bilimler Enstitüsü	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	6
Diş Hekimliği Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	12
Eğitim Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	36
Fen Edebiyat Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	48
Güzel Sanatlar Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	24
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	36
İlahiyat Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	30
İletişim Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	24
Mimarlık Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	30
Mühendislik Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	4
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	18
Spor Bilimleri Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	22
Tayfur Ata Sökmen Tıp Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	24
Veteriner Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	28
Ziraat Fakültesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	36
Altınözü Tarım Bilimleri MYO	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	6
Antakya MYO	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	36
Hassa MYO	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	14
Hatay Sağlık Hizmetleri MYO	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	12
Kırıkhan MYO	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	24
Reyhanlı Sosyal Bilimler MYO	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	18
Samandağ MYO	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	8
Sanat ve Tasarım MYO	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	6
Yayladağı Sosyal Bilimler MYO	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	12
6 Şubat Merkezi Dersliği	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	36
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik YO	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	8
Yabancı Diller YO	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	4
Antakya Devlet Konservatuvarı	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	12
Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	148
Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	74
Veteriner Sağlık Uygulama ve Araştırma	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	30
Personel Daire Başkanlığı	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	3
İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	3
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	3
Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	3
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	3
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	3
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	14
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	6
Hukuk Müşavirliği	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	1
İç Denetim Birimi	Üçlü	Kağıt, Plastik, Organik	1
Üniversite-Sanayi İşbirliği ve Teknoloji	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	4
Teknoloji ve Araştırma - Geliştirme	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	12
Diş Hekimliği Uygulama ve Araştırma	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	15
Merkezi Tarımsal Araştırma ve Uygulama	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	22
Bitki Sağlığı Kliniği Uygulama ve Araştırma	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	3
Veteriner Sağlık Uygulama ve Araştırma	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	6
Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma	Altılı	Kağıt, Plastik, Cam, Metal, Organik, Elektronik	2
			968

Tablo 2. Üniversite Birimleri ve Geçici Atık Depolama İhtiyaç Listesi**Merkezi Atık Toplama, Dönüştürme Merkezi**

3. sınıf Atık Getirme Merkezi kampüs alanı içerisinde uygun bir yere kurulmalı, 500 metrekare

Üniversite idari birimleri	Geçici Atık Depolama Alanı	Geçici Atık Depolama Alanı
Rektörlük		1
Fen Bilimleri Enstitüsü	1	
Sağlık Bilimleri Enstitüsü		
Sosyal Bilimler Enstitüsü		
Diş Hekimliği Fakültesi		1
Eğitim Fakültesi	1	
Fen Edebiyat Fakültesi		1
Güzel Sanatlar Fakültesi	1	
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	1	
İlahiyat Fakültesi	1	
İletişim Fakültesi	1	
Mimarlık Fakültesi	1	
Mühendislik Fakültesi		
Sağlık Bilimleri Fakültesi		1
Spor Bilimleri Fakültesi		1
Tayfur Ata Sökmen Tıp Fakültesi		1
Veteriner Fakültesi		1
Ziraat Fakültesi		1
Altınözü Tarım Bilimleri MYO		
Antakya MYO		1
Hassa MYO		1
Hatay Sağlık Hizmetleri MYO		1
Kırıkhan MYO		1
Reyhanlı Sosyal Bilimler MYO	1	
Samandağ MYO		
Sanat ve Tasarım MYO		
Yayladağı Sosyal Bilimler MYO	1	
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik YO		1
Yabancı Diller YO		
Antakya Devlet Konservatuvarı	1	
Sağlık Uygulama ve Araştırma		1
Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi		1
Veteriner Sağlık Uygulama ve		1
Atölyeler	1	
Havuzbaşı		
Kütüphane	1	
Yemekhane		1
Margem		1
Geçici Yaşam Alanları		4
Stadyum	1	
Vahsi Hayvan Ve Yaşama Merkezi		1
Yurt		3
Çarşı Alanı		1
6 Şubat Merkezi derslik	1	1
Toplam	13	28

büyükliğünde içerisinde her atığın ayrı depolanacağı ayrı ayrı gözlere ayrılmış olmalıdır.

Altılı atık istasyonlarında aşağıdaki atık türleri için ayrı toplama sistemleri oluşturulmuştur:

- Kâğıt
- Plastik
- Cam

- Metal
- Organik atık
- Elektronik atık

Üniversite genelinde yapılan planlama doğrultusunda toplam 968 adet atık kutusu ihtiyacı belirlenmiştir.

Bu istasyonlar fakülteler, meslek yüksekokulları, hastaneler ve idari birimlerde konumlandırılarak atıkların kaynağında ayrıştırılması hedeflenmiştir.

Üniversite genelinde ihtiyaç duyulan atık kutuları ile ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan talepte bulunmak üzere gerekli yazışmalar gerçekleştirilmiştir.

1.4. GEÇİCİ ATIK DEPOLAMA ALANLARI

Üniversite yerleşkelerinde oluşan atıkların düzenli şekilde toplanması ve bertaraf süreçlerinin etkin yürütülebilmesi amacıyla geçici atık depolama alanları planlanmıştır.

Planlama kapsamında:

- 13 adet tehlikesiz atık depolama alanı
- 28 adet tehlikeli/tıbbi atık depolama alanı ihtiyacı belirlenmiştir.

Bu depolama alanları özellikle:

- Fakülteler
- Meslek Yüksekokulları
- Üniversite hastaneleri
- Araştırma merkezleri
- Yemekhane ve kütüphane gibi yoğun kullanım alanlarında kurulmak üzere planlanmıştır.

Ayrıca kampüs içerisinde yaklaşık 500 m² büyüklüğünde bir Merkezi Atık Toplama ve Dönüştürme Merkezi kurulması önerilmiştir. Bu merkezde farklı atık türleri için ayrı depolama alanlarının oluşturulması planlanmaktadır.

1.5. 2025 YILI ATIK MİKTARLARI

Üniversite genelinde 2025 yılı boyunca oluşan atık miktarları düzenli olarak takip edilmiş ve kayıt altına alınmıştır. Birimlerden toplanan veriler doğrultusunda belirlenen bazı atık türleri aşağıda Tablo 1.1.'de sunulmaktadır.

Tablo 1.1. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2025 Yılı Ambalaj Atıkları Miktarı

Atık Türü	Atık Miktarı (kg)
Kağıt/Karton	130
Atık Kağıt	24.945
Plastik	29.139
PET Şişe	41

Cam Şişe	6
Diğer Cam	4
Metal Atık	127.750
Organik Atıklar	5557

Tablo 1.2. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2025 Yılı Diğer Atık Türleri Miktarı

Atık Türü	Atık Miktarı (kg)
Hacimli Atık (Mobilya vb.)	14
Tehlikeli Atık	11.936
Tıbbi Atık	255.230
Atık Pil	1,16
Tekstil	5
Ahşap	2680

1.6. GERİ DÖNÜŞÜM PERFORMANSI

2025 yılı içerisinde üniversitemizde toplam 457.438 kg atık oluşmuştur. Bu atıkların 255.230 kg'ını tıbbi atıklar oluştururken, 127.750 kg ile metal atıklar ikinci sırada gelmektedir. Geri dönüşüm potansiyeli yüksek olan ambalaj atıklarından 15.441 kg'ı geri dönüşüm süreçlerine kazandırılmıştır. Tıbbi atıkların tamamı ise lisanslı firmalar aracılığıyla mevzuata uygun şekilde bertaraf edilmiştir. Bu veriler, özellikle ambalaj atıklarının kaynağında ayrıştırılması konusunda önemli bir potansiyel olduğunu göstermektedir."

III. Haberler ve Etkinlikler

1. EĞİTİM VE FARKINDALIK FAALİYETLERİ

2025 yılı içerisinde Atık Yönetimi Koordinatörlüğü tarafından üniversite personeli ve öğrencilerine yönelik çeşitli eğitim ve farkındalık faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Bu eğitimler kapsamında:

- Atıkların kaynağında ayrıştırılması
- Tehlikeli atık yönetimi
- Sıfır atık uygulamaları
- Kampüs içi geri dönüşüm sistemi
- Sürdürülebilir tüketim alışkanlıkları gibi konularda bilgilendirme yapılmıştır.

Eğitimler, Atık Yönetimi Koordinatörü Doç. Dr. Hasan ASİL tarafından üniversitenin farklı birimlerinde gerçekleştirilmiştir.

1. HMKÜ Akademik ve İdari personele yönelik "Temiz Kampüs, Sürdürülebilir Gelecek" Sıfır Atık, Atık Yönetimi ve Su Verimliliği
2. HMKÜ Hizmetli ve Destek görevlilerine Sıfır Atık, Atık Yönetimi ve Su Verimliliği
3. Antakya Devlet Konservatuvar Doğayı Korumak En Güzel Ezgidir.

4. Kırıkkhan Meslek Yüksekokulu ve Hassa Meslek Yüksekokulu Sıfır Atık, Atık Yönetimi ve Su Verimliliği
  5. Araştırma ve Uygulama ve Eğitim Hastanesi Doğa bizim ilk hastamızdır — iyi bakalım!
  6. Veteriner Fakültesi Atık Yönetimi; Halk Sağlığı, Hayvan Sağlığı ve Çevre Sağlığı İçindir.”
  7. Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu “Otelcilikte Başarı; Tasarruf, Geri Dönüşüm ve Sıfır Atıkla Gelir.”
  8. Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat doğadan doğar; en büyük sanat eserine iyi bak
  9. Fen-Edebiyat Fakültesi Sıfır Atık ve kimyasal atık yönetimi
  10. Eğitim Fakültesi Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri
  11. Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri
  12. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri
  13. Diş Hekimliği Fakültesi diş sağlığı ve çevre sağlığı ilişkisi, “Dişten çıkan atık doğaya zarar vermesin
  14. İletişim Fakültesi “Sıfır Atık İçin Mesajın Var!
  15. Hatay Sağlık Hizmetleri MYO Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri
  16. İlahiyat Fakültesi İsrafı Değil, Yaşamı Çoğaltmak
  17. Mimarlık Fakültesi Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri
  18. Yayladağı Sosyal Bilimler MYO Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri
  19. Sanat ve Tasarım MYO Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri
- Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlıkta Bulaşı Önle, Sıfır Atıkla Geleceği Temizle
20. Altınözü Tarım Bilimleri MYO Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri
  21. Atık Yönetimi Alt Komisyon Üyelerine yönelik, Sıfır Atık, Entegre Çevre Bilgi Sistemi ve Atık Yönetimi Eğitimi

1.1 Eğitim Fotoğrafları

“Temiz Kampüs, Sürdürülebilir Gelecek” temalı eğitim programı düzenlendi. **29 Aralık 2025** tarihinde **Atatürk Konferans Salonu**’nda gerçekleştirilen etkinlik, üniversitemiz personelinin katılımıyla tamamlandı.

Şekil 1. Akademik ve İdari personele yönelik eğitim

Şekil 2. Hizmetli ve Destek görevlilerine personele yönelik eğitim

Kırıkhan Meslek Yüksekokulu ve Hassa Meslek Yüksekokulu akademisyenleri ile öğrencilerine yönelik olarak “Sıfır Atık, Atık Yönetimi ve Su Verimliliği” konularında eğitim programı gerçekleştirildi.

Eğitim, “Su Yönetimi ve Sıfır Atık Bilinci Bir Mesleki Yeterliliktir” ve “Güçlü Meslekler, Yeşil MYO’da Çevre Bilinciyle Başlar” mottolarıyla, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörü Doç. Dr. Hasan ASİL tarafından verildi.

Şekil 3. Kırıkhan ve Hassa Meslek Yüksekokulu eğitimi

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Hastanesi’nde, çevreye duyarlı ve sürdürülebilir sağlık hizmetleri anlayışını güçlendirmek amacıyla planlanan Sıfır Atık, Atık Yönetimi ve Su Verimliliği Eğitimleri başarıyla gerçekleştirildi. “Doğa bizim ilk hastamızdır — iyi bakalım!” sloganıyla yürütölen program, hastane çalışanlarının çevresel farkındalığını artırmayı hedefledi.

Şekil 4. Hastane eğitimi

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü tarafından yürütülen “Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri”, bu kez Veteriner Fakültesi öğrencileriyle buluştu. Eğitim, HMKÜ Atık Yönetimi Koordinatörü **Doç. Dr. Hasan ASİL** tarafından verildi. Etkinliğe fakülte yönetimi, akademisyenler ve çok sayıda öğrenci katıldı.

Şekil 5. Veteriner Fakültesi eğitimi

Hasan ASİL, Antakya Devlet Konservatuarı’nda öğrencilerle buluştu. Eğitime, Konservatuar Müdürü **Öğr. Gör. Oğuzcan KALIVER**, akademisyenler ve konservatuar öğrencileri katıldı.

Programda, sanatın çevresel farkındalık oluşturmadaki gücüne dikkat çekildi. Özellikle müzik ve sahne sanatlarının, doğayı koruma bilincini topluma aktarmada etkili bir araç olduğu vurgulandı. Eğitimde sıfır atık yaklaşımı, sürdürülebilir kaynak kullanımı ve kültürel üretimde çevre duyarlılığının önemi örneklerle ele alındı.

Şekil 6. Antakya Devlet Konservatuvarı

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü tarafından yürütülen “Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri”, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu’nda öğrencilerle buluşmaya devam ediyor. Eğitim, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörü Doç. Dr. Hasan ASİL tarafından verildi.

Şekil 7. Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü tarafından yürütülen “Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri” programı, Güzel Sanatlar Fakültesinde devam etti. “Sanat doğadan doğar; en büyük sanat eserine iyi bak!” ve “Sanat eseri yaparken tüketme, üreterek dönüştür” sloganlarıyla gerçekleştirilen eğitim, Atık Yönetimi Koordinatörü Doç. Dr. Hasan ASİL tarafından verildi.

Şekil 8. Güzel Sanatlar Fakültesi

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü tarafından yürütülen “Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri” programı, üniversitenin farklı fakülte ve yüksekokullarında öğrencilerle buluşmaya devam ediyor.

Program kapsamında sırasıyla Eğitim Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Dış Hekimliği Fakültesi ve son olarak Fen-Edebiyat Fakültesinde eğitimler gerçekleştirildi. Eğitimlerde ilgili birimlerin akademisyenleri ve öğrencilerine, sıfır atık bilinci kazandırmaya yönelik kapsamlı bilgiler verildi.

Şekil 9. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Şekil 10. Eğitim Fakültesi

Şekil 11. Fen-Edebiyat Fakültesi

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nde yürütülen “Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri” programı, üniversitenin farklı fakülte ve yüksekokullarında öğrencilerle buluşmaya devam ediyor.

Program kapsamında sırasıyla **İletişim Fakültesi**, **Sanat ve Tasarım MYO**, **Hatay Sağlık Hizmetleri MYO**, **İlahiyat Fakültesi**, **Mimarlık Fakültesi** ve son olarak **Yayladağı Sosyal Bilimler MYO**'da eğitimler gerçekleştirildi. Eğitimlerde ilgili birimlerin **akademisyenleri** ve **öğrencilerine** sıfır atık bilinci kazandırmaya yönelik kapsamlı bilgiler verildi.

Şekil 12. İletişim Fakültesi

Şekil 13. Sanat ve Tasarım MYO

Şekil 14. Hatay Sağlık Hizmetleri MYO

Şekil 15. İlahiyat Fakültesi

Şekil 16. Mimarlık Fakültesi

Şekil 17. Yayladağı Sosyal Bilimler MYO

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nde yürütülen "Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Eğitimleri" programının ikinci ayağı Sağlık Bilimleri Fakültesinde gerçekleştirildi.

Eğitimde öğrencilere, sıfır atık sisteminin önemi, atıkların kaynağında ayrıştırılması, geri dönüşüm ve yeniden kullanım süreçleri hakkında bilgi verildi. Programı, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörü Doç. Dr. Hasan ASIL verdi. Eğitimde ayrıca Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hatice TAMBAĞ, dekan yardımcıları, akademisyenler ve öğrenciler de hazır bulundu.

Şekil 18. Sağlık Bilimleri Fakültesi

Şekil 19. Sağlık Bilimleri Fakültesi

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü tarafından, üniversitemiz genelinde çevre bilincini geliştirmek, sürdürülebilir kampüs kültürünü yaygınlaştırmak ve sıfır atık farkındalığını artırmak amacıyla “**Her Pazartesi Yeni Bir Başlangıç, Sıfır Atıkla Daha Temiz Bir Kampüs!**” sloganı ile başlatılan eğitim programlarının ilki **Altınözü Tarım Bilimleri Meslek Yüksekokulu**’nda gerçekleştirildi.

Şekil 20. Altınözü Tarım Bilimleri Meslek Yüksekokulu

Sıfır Atık, Sıfır İz: Temiz Bir Kampüs, Temiz Bir Dünya!

Geleceğe Temiz Bir Miras Bırak!
Toprak ve Su Canlılarını Yaşat!
Çölleşme ve Kuraklığa Karşı Önlem Al!
Su Hayattır, Su Sonsuz değildir, Su Kirliliğini Önle!

Atığını Yönet, Atığını Dönüştür, Doğayı Korum!
Daha Az Atık, Daha Çok Yaşam!
Sıfır Atık, Sıfır Kirlilik, Sonsuz Temizlik!
Suyu Billiçli Kullan, Su İsrafını Önle!

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü

Atık Yönetimi Alt Komisyon Üyelerine yönelik

Tarih: 26.06.2025 Saat: 10:00
Yer: Ziraat Fakültesi Konferans Salonu

Merve İlayda KARA
Çevre Mühendisi

Nilgün KAHRAMAN
Yüksek Çevre Mühendisi

Doç. Dr. Hasan ASİL
Atık Yönetimi Koordinatörü

SIFIR ATIK

ENTEGRE ÇEVRE BİLGİ SİSTEMİ

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Atık Yönetimi Koordinatörlüğü

Şekil 21. Atık Yönetimi Alt Komisyon Üyelerine Yönelik Eğitim

6. SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE SDG ÇALIŞMALARI

Atık Yönetimi Koordinatörlüğü tarafından yürütülen çalışmalar aynı zamanda **Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDG)** ile uyumlu şekilde yürütülmektedir.

Özellikle aşağıdaki hedeflere katkı sağlanmaktadır:

- **SDG 12 – Sorumlu Tüketim ve Üretim**
- **SDG 15 – Karasal Yaşamın Korunması**
- **SDG 17 – Hedefler için Ortaklıklar**

Bu kapsamda üniversitede:

- Atık yönetimi politikalarının geliştirilmesi
- Plastik kullanımının azaltılması
- Sürdürülebilir kampüs uygulamalarının yaygınlaştırılması
- Atık verilerinin düzenli raporlanması gibi çalışmalar yürütülmektedir.

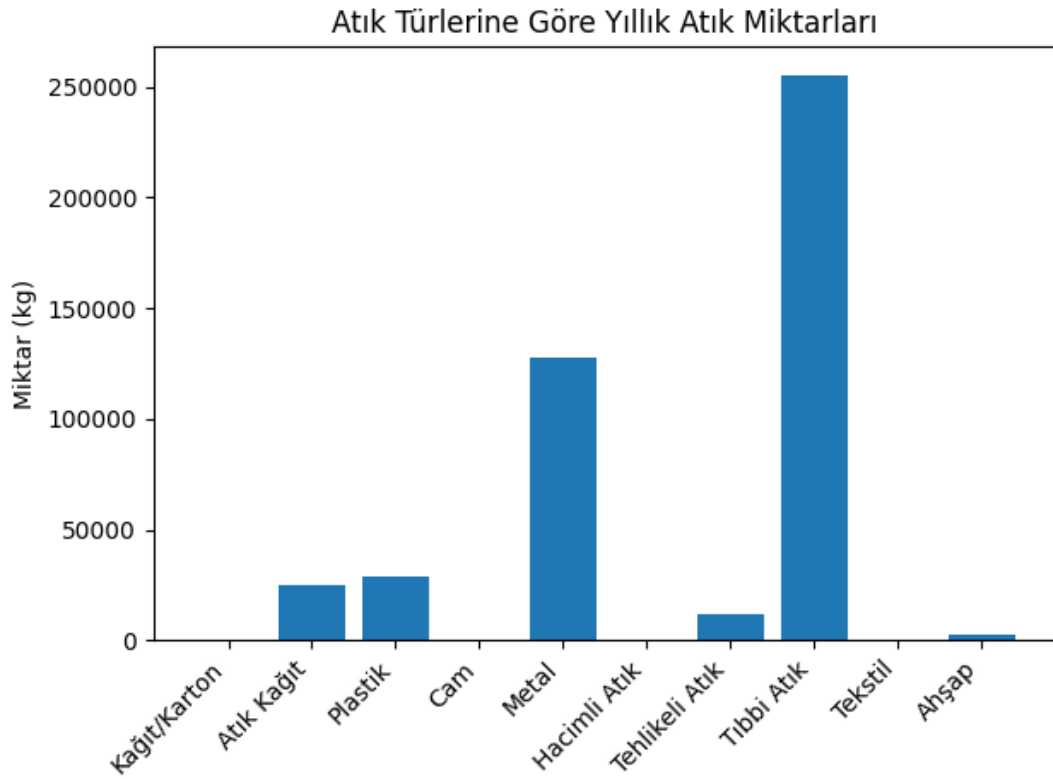
7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

2025 yılı içerisinde Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü tarafından yürütülen çalışmalar kapsamında üniversite genelinde atık yönetimi sistemi önemli ölçüde geliştirilmiştir.

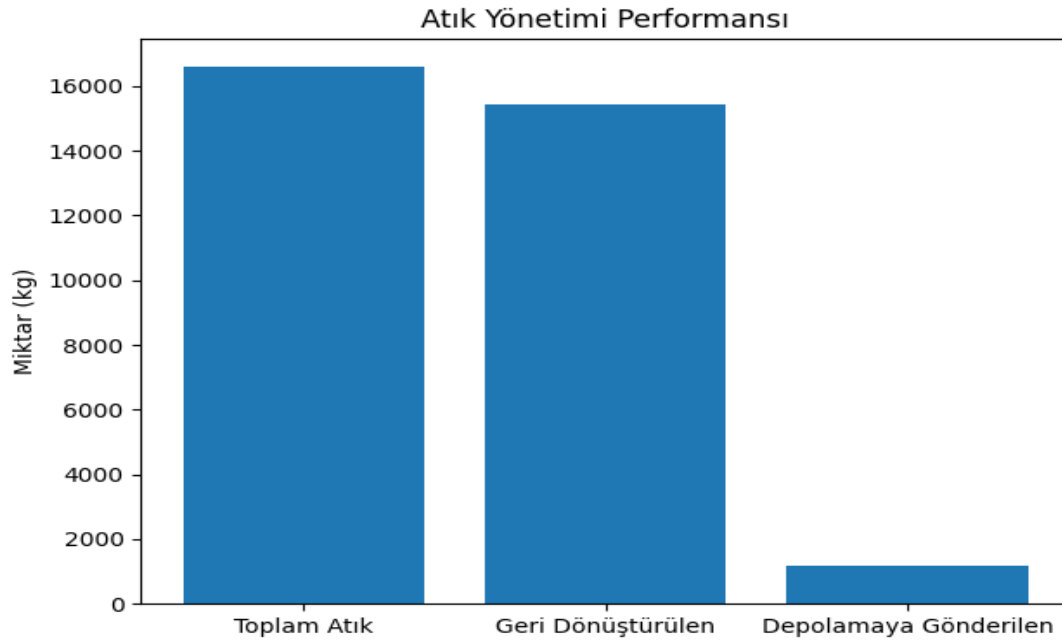
Özellikle:

- Atık toplama altyapısının planlanması
- Geri dönüşüm uygulamalarının yaygınlaştırılması

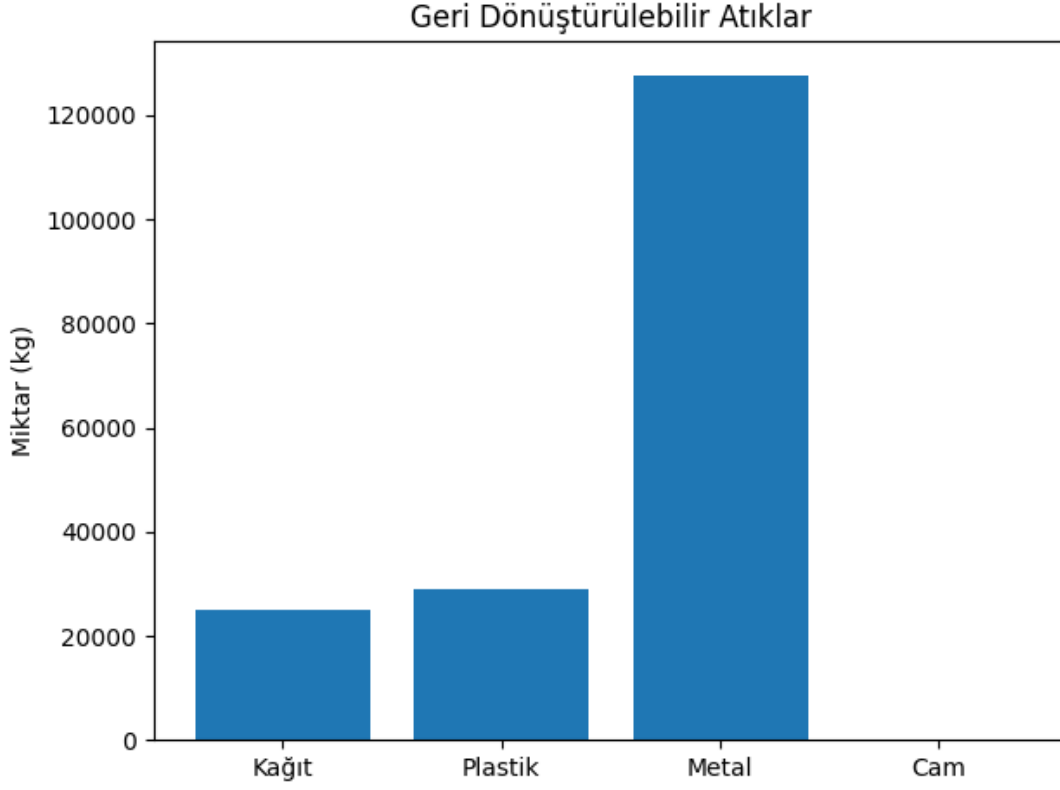
- Atık verilerinin düzenli olarak izlenmesi
- Eğitim ve farkındalık faaliyetlerinin artırılması alanlarında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir.

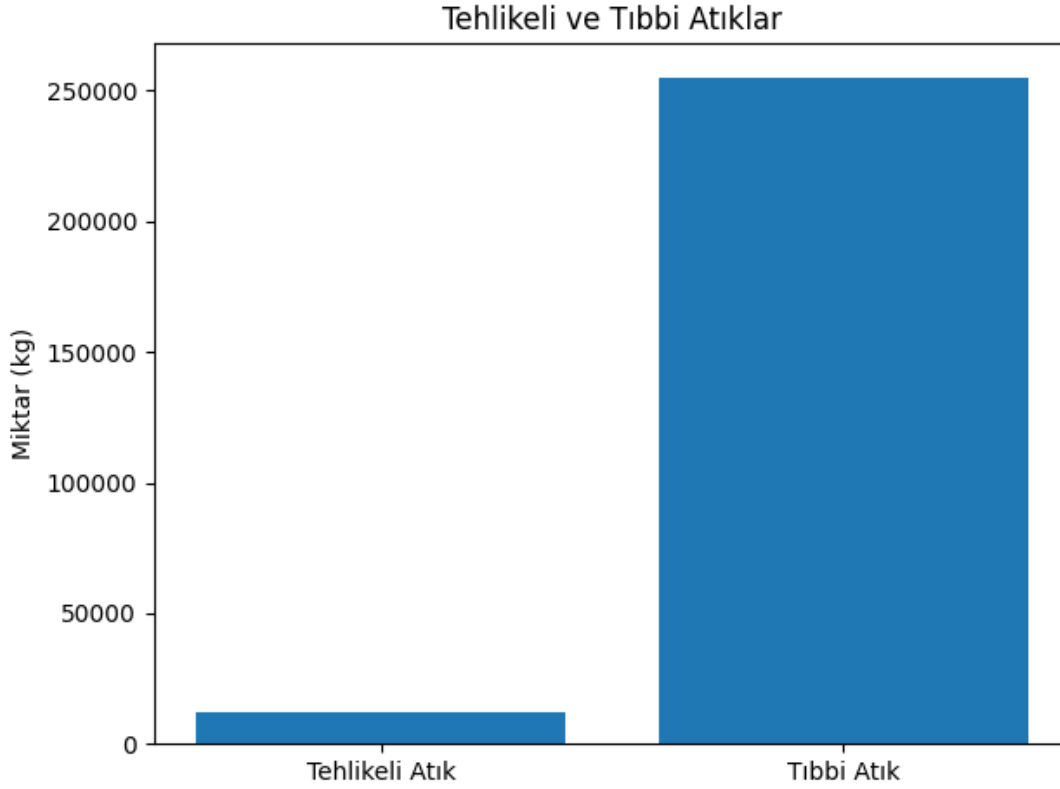
Grafik 1: Atık yönetimi verilerinin grafiksel gösterimi.

Grafik 2: Atık yönetimi verilerinin grafiksel gösterimi.

Grafik 3: Atık yönetimi verilerinin grafiksel gösterimi.

Grafik 4: Atık yönetimi verilerinin grafiksel gösterimi

Grafiklerde sunulan veriler birlikte değerlendirildiğinde, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nde atık yönetimi sisteminin büyük ölçüde sağlık hizmetleri, laboratuvar çalışmaları ve kampüs genelindeki günlük faaliyetlerden kaynaklanan atık akışına bağlı olarak şekillendiği görülmektedir. Özellikle tıbbi atık miktarının yüksek olması, üniversite bünyesinde faaliyet gösteren sağlık uygulama ve araştırma hastanelerinin atık yönetimi süreçlerinde önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir. Bununla birlikte geri dönüştürülebilir atık kategorilerinde metal, plastik ve kağıt atıklarının önemli bir potansiyel oluşturduğu ve bu atıkların büyük bir kısmının geri kazanım süreçlerine dahil edildiği anlaşılmaktadır.

Geri dönüşüm performansına ilişkin veriler, üniversite genelinde atıkların kaynağında ayrıştırılması ve geri dönüşüm uygulamalarının etkin şekilde yürütüldüğünü ortaya koymakta olup, sürdürülebilir kampüs yönetimi ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (özellikle SDG 12: Sorumlu Tüketim ve Üretim) doğrultusunda önemli bir kurumsal kapasitenin geliştiğini göstermektedir.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Atık Yönetimi Koordinatörlüğü tarafından 2025 yılı boyunca yürütülen faaliyetler kapsamında üniversite genelinde oluşan atıkların türleri, miktarları ve geri kazanım süreçleri düzenli olarak izlenmiş ve kayıt altına alınmıştır. Toplanan veriler doğrultusunda gerçekleştirilen değerlendirmeler, üniversitenin atık yönetimi sisteminin etkinliği ve sürdürülebilirlik performansı hakkında önemli göstergeler sunmaktadır.

2025 yılı verilerine göre üniversite bünyesinde oluşan atıkların önemli bir bölümünü sağlık hizmetleri ve laboratuvar faaliyetlerinden kaynaklanan tıbbi atıklar oluşturmaktadır. Özellikle Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi, Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi ve Veteriner Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi gibi birimlerin faaliyetleri sonucunda oluşan tıbbi atık miktarı, toplam atık içerisinde önemli bir paya sahiptir. Bu durum, sağlık hizmeti sunan yükseköğretim kurumlarında tıbbi atık yönetiminin stratejik önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Bununla birlikte, üniversite genelinde kaynağında ayrıştırma uygulamaları sayesinde metal, plastik ve kağıt gibi geri dönüştürülebilir atıkların önemli bir kısmı geri kazanım süreçlerine dahil edilmiştir. Bu durum hem çevresel sürdürülebilirlik açısından hem de doğal kaynakların korunması bakımından önemli bir kazanım sağlamaktadır. Geri dönüştürülebilir atık türleri içerisinde özellikle metal ve plastik atıkların miktar bakımından öne çıktığı görülmektedir.

Geri dönüşüm performansına ilişkin veriler incelendiğinde, üniversitede oluşan toplam atık miktarının büyük bir bölümünün geri dönüşüm süreçlerine yönlendirildiği ve düzenli depolama sahalarına gönderilen atık miktarının nispeten düşük seviyede kaldığı görülmektedir. Bu durum, üniversite genelinde uygulanan atık ayrıştırma sisteminin etkinliğini ve birimlerin bu konudaki farkındalık düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Atık yönetimi uygulamalarının etkin şekilde yürütülmesi amacıyla üniversite birimlerinde atık istasyonları kurulmuş, geçici depolama alanları planlanmış ve atık yönetimi altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmüştür. Ayrıca yıl boyunca gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri aracılığıyla akademik ve idari personelin yanı sıra öğrencilerin atık yönetimi konusunda bilinç düzeyinin artırılması hedeflenmiştir.

Bu çerçevede değerlendirildiğinde, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nin atık yönetimi faaliyetlerinin sürdürülebilir kampüs yönetimi yaklaşımı ile uyumlu şekilde yürütüldüğü ve özellikle Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDG 12 – Sorumlu Tüketim

ve Üretim) doğrultusunda önemli ilerlemeler kaydedildiği görülmektedir. Önümüzdeki dönemlerde merkezi atık toplama sisteminin geliştirilmesi, geri dönüşüm oranlarının artırılması ve plastik kullanımının azaltılmasına yönelik politikaların yaygınlaştırılması ile üniversitenin çevresel sürdürülebilirlik performansının daha da güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Sonuç olarak, 2025 yılı içerisinde yürütülen çalışmalar üniversite genelinde atık yönetimi sisteminin kurumsal bir yapı içerisinde sürdürülebilir şekilde yürütüldüğünü göstermekte olup, gelecek yıllarda gerçekleştirilecek altyapı yatırımları ve farkındalık faaliyetleri ile bu sistemin daha da geliştirilmesi beklenmektedir.

2026 Yılı Hedeflerimiz

2025 yılında elde ettiğimiz kazanımların üzerine inşa edeceğimiz 2026 yılında, sürdürülebilir kampüs vizyonumuzu hayata geçirecek somut adımlar atmayı hedefliyoruz. Bu kapsamda öncelikli hedeflerimiz şunlardır:

- **Merkezi Altyapının Tamamlanması:** Kampüs genelinde atık yönetiminin etkinliğini artırmak için en kritik yatırım olan 3. Sınıf Atık Getirme Merkezi'nin kurulumunu tamamlamak. Yaklaşık 500 m² kapalı alana sahip olması planlanan bu merkezde; kağıt, plastik, cam, metal, organik, elektronik, tehlikeli ve tıbbi atıklar için ayrı ayrı tasarlanmış depolama gözleri oluşturularak, atıkların bertaraf/geri dönüşüm tesislerine gönderilene kadar mevzuata uygun ve güvenli koşullarda geçici olarak depolanmasını sağlamak.
- **Plastik Kullanımının Azaltılması:** Tek kullanımlık plastiklerin üniversitemizdeki tüketimini azaltmaya yönelik kapsamlı bir politika geliştirmek. Bu doğrultuda, "Tek Kullanımlık Plastiklerin Azaltılması ve Sürdürülebilir Alternatiflerin Teşviki Genelgesi"ni hazırlayarak 2026 yılı içerisinde yürürlüğe koymak. Bu genelge ile idari birimler, fakülteler, sosyal tesisler ve öğrenci etkinliklerinde plastik şişe, pipet, tabak, çatal-bıçak gibi tek kullanımlık ürünlerin kullanımını kademeli olarak azaltmak ve yeniden kullanılabilir alternatiflerini teşvik etmek.
- **Geri Dönüşüm Performansının Artırılması:**
  - Kaynağında ayrıştırma sistemini yaygınlaştırmak için planlanan 968 atık kutusunun tedarik sürecini tamamlayarak tüm birimlere dağıtımını gerçekleştirmek.
  - Özellikle büyük bir hacim oluşturan metal atıkların (127.750 kg) ve ambalaj atıklarının (54.264 kg) geri kazanım oranını 2025 yılına göre %10 artırmak için birimlerle düzenli izleme ve bilgilendirme toplantıları yapmak.
- **Eğitim ve Farkındalığın Artırılması:**
  - 2025 yılında ulaştığımız 21 birimdeki eğitim sayısını 2026 yılında en az 30 birime çıkararak daha geniş bir kitleye ulaşmak.
  - Eğitim içeriklerini zenginleştirerek "Sıfır Atık ve Döngüsel Ekonomi", "İklim Değişikliğiyle Mücadelede Atık Yönetiminin Rolü" gibi yeni başlıklar eklemek.
  - Öğrenci topluluklarıyla iş birliğini güçlendirerek "Yeşil Kampüs Elçileri" gibi akran eğitimi programları başlatmak ve öğrenci projelerini teşvik etmek.
- **Dijitalleşme ve İzleme:**
  - Atık verilerinin toplanması, analizi ve raporlanması süreçlerini daha da dijitalleştirerek, birim bazında anlık performans takibini mümkün kılmak. Bu sayede, stratejik karar alma süreçlerini veriye dayalı olarak güçlendirmek.

Bu hedefler doğrultusunda, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nin yalnızca mevzuata uyum sağlayan değil, aynı zamanda çevre dostu uygulamalarıyla örnek gösterilen, sürdürülebilirlik alanında bölgesinde lider bir yükseköğretim kurumu olma yolculuğunu kararlılıkla sürdüreceğiz.